

Snel schakelen door één dienst met meerdere gezichten

Combinatie afvalinzameling, vegen en onkruidbestrijding leidt tot synergie, efficiency en kostenbesparing

Een schone openbare ruimte staat en valt met twee activiteiten: veegbeheer en onkruidverwijdering. Hoewel deze werkzaamheden niet zelden in elkaar overlopen, vindt de uitvoering meestal door verschillende diensten plaats. Het combineren hiervan door één partij kan vele voordelen bieden, zoals kostenbesparing, efficiency en het inpassen van *social return on investment* (SROI). Eric Pladdet van Greenengineers zette namens de gemeenten Asten en Someren de inbesteding met Blink op poten. De afvalinzamelaar in dienst van de gemeente neemt dit jaar als proef ook onkruidverwijdering en veegbeheer voor zijn rekening. Pladdet: 'De lijntjes zijn kort, we kunnen snel schakelen.'

Door Guus van Rijswijk

Toen de gemeenten Asten en Someren vorig jaar voor de vraag stonden of er een contractuele aanbesteding moest worden uitgeschreven voor de onkruidbestrijding, trok afvalinzamelaar Blink aan de bel. Beide gemeenten waren al mede-eigenaar en opdrachtgever van Blink, dat als eigen dienst, maar tevens als verlengstuk van de gemeente de

afvalinzameling in Someren verzorgde. Van het een kwam het ander, vertelt Pladdet: 'Tijdens een overleg gingen we het gesprek aan met Blink en stelden we de vraag of zij voor Asten en Someren het komende jaar naast de afvalinzameling het vegen en het onkruidbeheer konden verzorgen, en zo ja, tegen welke prijs. De raming van de totaal-

prijs voor het veegbeheer en de onkruidbestrijding die Blink ons voorschotelde, paste precies binnen onze berekening.'

Aanvullende eisen

Blink had destijds nog geen machine voor onkruidbestrijding op verharding met een heetwater- of

6 min. leestijd

ONKRUID
REINIGING

‘Deze samenwerking is uiteindelijk voordelig voor de uitvoerder en de opdrachtgever’

heteluchtmethode, maar dat was binnen een mum van tijd geregeld, vertelt Pladdet. ‘Dat gaf de gemeente een aantal voordelen. Er was geen langdurige aanbestedingsprocedure nodig; we konden het veegbeheer plus de onkruidbestrijding inbesteden. Dat had voor de gemeente het bijkomende voordeel dat ze eisen kon stellen aan de invulling van het SROI-deel door Senzer, dat bij Blink ondergebracht zou worden. En hoe meer werkzaamheden Blink voor zijn rekening kon nemen, hoe goedkoper het voor de gemeente zou uitpakken.’ Er waren wel aanvullende eisen nodig, vertelt Pladdet. ‘De gemeente werkt met beeldkwaliteit B. We hebben goede afspraken gemaakt over de uitvoering van de werkzaamheden en de manier waarop Blink de gemeente op de hoogte houdt van de uitvoering en de kostenbeheersing.’ De gemeente had een goed gevoel bij de samenwerking, dus werd er besloten om in een proefjaar te onderzoeken hoe het loopt. ‘Dit jaar bekijken we of Blink aan zijn verplichtingen kan voldoen en of de raming van de kosten klopt. Halverwege het jaar evalueren we deze afspraken. Mocht het niet naar wens uitpakken, dan kunnen we altijd nog een aanbesteding opstarten.’

Gouden greep

De combinatie van vegen en onkruidverwijdering is een gouden greep, vertelt Pladdet. ‘Die twee diensten hebben veel raakvlakken. Als je vaker veegt, neem je de voedingsbodem van onkruid weg, waardoor er weer minder onkruid gaat groei-

en. En vegen is per vierkante meter goedkoper dan het verwijderen van onkruid. Geen onkruid op verharding geeft een beter beeld en ziet er aangenamer uit voor de burger.’ Een investering biedt voordelen die een aanbesteding niet heeft, vertelt Pladdet. ‘Door de gemeenschappelijke regeling is Blink als het ware een collega van de gemeente, dus een aanbesteding van deze werkzaamheden is niet vereist. Alleen commerciële bedrijven komen daarvoor in aanmerking.’ Blink is een bedrijf zonder winsttoeslag, vertelt Pladdet. ‘Als Blink uit de kosten is, dan is het geslaagd.’

Nuttig en voordelig

Het idee om het veegbeheer en de onkruidbestrijding op verharding te combineren, is een ontwikkeling van de laatste jaren, vertelt Pladdet. De gemeenten Someren en Asten zitten al een tijd in een gemeenschappelijke regeling met Blink voor de afvalverzameling. Aan dezelfde gemeenschappelijke regeling nemen de gemeenten Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek en Nuenen deel. Pladdet: ‘Deze samenwerking is uiteindelijk voordelig voor de uitvoerder en de opdrachtgever. Steeds meer gemeenten kiezen ervoor om de onderdelen veegbeheer en onkruidbestrijding samen te voegen. Ze snappen dat het nuttig is om dit door dezelfde dienst te laten uitvoeren. Als je de voedingsbodem voor het onkruid op de juiste wijze weghaalt voordat je veegwerkzaamheden start, kan dit soort ongewenste vegetatie hier ook niet groeien. Als je het onkruid kundig laat behandelen door de ene aannemer en de andere dienst komt direct langs om alles weg te vegen, dan heb je de onkruidbestrijding voor niets uitgevoerd.’

‘We zijn er toch, dus kunnen we direct actie ondernemen’

Onkruid effectief te lijf

Uitvoeringscoördinator Hans Verhoeven van Blink heeft er alle vertrouwen in dat de vernieuwde samenwerking met de gemeenten Someren en Asten een succes wordt. Hij noemt het verwijderen van onkruid op verharding een hot item, gezien het verbod op chemicaliën dat vorig jaar april is ingegaan. Van een echte cultuuromslag bij zijn organisatie is volgens hem geen sprake, omdat Blink deze werkzaamheden al langer uitvoert voor

omringende gemeenten als Laarbeek, Nuenen en een deel van Helmond. ‘We hebben moeten zoeken naar alternatieven voor onkruidverwijdering op verharde ondergrond. Om aan die nieuwe regels te voldoen, hebben we een aantal voertuigen ingekocht die zeer geschikt zijn voor onkruidbestrijding. Denk aan grove afvalborstels, onkruidborstels en Weedsteams. Met die tools hebben we genoeg in huis om onkruid in verschillende gemeenten effectief te lijf te gaan.’ Volgens Verhoeven leidt de dubbelfunctie tot efficiency: ‘Doordat wij afval inzamelen, zien we wat er in de gemeente gebeurt. We kennen de hotspots en de problemen. Tijdens de afvalinzameling inspecteren we het onkruid op de verharding. We zijn er toch, dus kunnen we direct actie ondernemen.’

Voordelig concept

Volgens Verhoeven kan het concept twee kanten op werken: ‘Of een groenbedrijf koopt een veegmachine, of een reinigingsdienst gaat zich met onkruidbestrijding bezighouden. Maar ook andere combinaties zijn mogelijk, zoals vegen, onkruidbestrijding en rioolbeheer. Denk bijvoorbeeld aan de situatie waarbij je vaker veegt en er minder vuil in het riool terecht komt. Hoe je het ook wendt of keert, het levert altijd voordeel op.’ In dit geval doet de gemeenschappelijke regeling de rest: ‘Blink kan een machine aanschaffen en deze rendabel maken voor alleen Someren. Door de gemeenschappelijke regeling kunnen alle andere gemeenten binnen Blink er ook van profiteren. Zij halen dus ook voordeel uit onze samenwerking met andere gemeenten die al binnen ons kerngebied vielen. Dat leidt tot synergie en efficiënt werken.’ Aangezien aanbestedingsregels geen rol spelen, is vertrouwen tussen de gemeente en Blink belangrijk, vertelt hij. ‘We werken op basis van vertrouwen en frequent overleg. Misverstanden ruimen we direct uit de weg.’

Social return on investment

Een ander voordeel van deze manier van investering is dat *social return on investment* gewaarborgd blijft. Dat betekent in dit geval dat Senzer, een bemiddelingsorganisatie voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, bij de samenwerking is betrokken. De gemeenten Asten en Someren zijn medeaandeelhouder van Senzer, die handelt in het kader van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Pladdet: ‘Daar is Senzer blij mee; anders zouden ze ergens anders werk vandaan moeten halen. In deze gemeenten lopen een paar mensen een à twee dagen per week mee met Blink. Dat is bij elkaar dus een behoorlijk aantal uren.’ Ook Verhoeven noemt SROI een belangrijk aspect

van de samenwerking. 'Wij kunnen mensen met afstand tot de arbeidsmarkt of met een "rugzakje" goed inzetten, om met intensieve begeleiding de groei van onkruid op plaatsen met meubilair in de openbare ruimte tegen te gaan. Hun handmatige manier van onkruid verwijderen vormt voor ons een waardevolle aanvulling op het machinale werk.'

Snel schakelen in de regio

Verhoeven roemt de flexibele samenwerking tussen Blink en de gemeente. 'We kunnen onze dienstverlening snel aanpassen. Als we een route hebben ingepland, kunnen we daar op verzoek van de opzichter van de gemeente gemakkelijk van afwijken. Dit geldt ook voor een ander tijdstip of zelfs een ander project; de wens van de gemeente is daarbij leidend.' Ook het regionale aspect is belangrijk, vertelt Pladdet: 'Het werk gaat net wat makkelijker op deze manier. Dat komt ook doordat het wordt gedaan door mensen uit de regio, die bovendien "collega's" zijn. We kunnen snel schakelen, ook door de gemeenschappelijke regeling met de ons omringende gemeentes. Als je bijvoorbeeld een veegauto nodig hebt, haal je deze uit een nabijgelegen gemeente. Stel dat we in Someren zouden samenwerken met een aannemer uit Breda, die een auto uit Rotterdam moet laten komen, dan kan dat lastig zijn. Zoals gezegd is het een proefjaar en de eerste evaluatie volgt nog. Daaruit moet blijken of de pilot is geslaagd. Als we niet tevreden zijn, kunnen we nog terug. En loopt het goed, dan gaan we door met deze samenwerking en kunnen we bekijken welke werkzaamheden we nog meer door Blink willen laten uitvoeren.'

MACHINEKEUZE BIJ ONKRUIDBESTRIJDING

Om serieus werk te maken van de onkruidbestrijding nam Blink contact op met Jean Heybroek voor een nieuwe, passende onkruidbestrijdingsmachine. Theo van Eijden van Jean Heybroek: 'Blink koos voor de LM Trac, een begrijpelijke keuze. Deze werktuigdrager voorzien van de Weedsteam onkruidmachine is niet knikgestuurd, dus makkelijk in gebruik, wendbaar en eenvoudig om te bedienen. Ideaal voor mensen die wat minder ervaring hebben met onkruidbestrijding, zoals deze doelgroep.' Een Weedsteam zou je kunnen omschrijven als een hybride onkruidmachine, omdat deze gebruik maakt van verschillende technieken. Het is geen heet water, geen hete lucht en geen uv-brander, maar een hybride combinatie van al die technieken. De Weedsteam werkt in principe met hete lucht. Deze lucht wordt in een kamer verhit tot ruim boven de 800 graden. De hete lucht wordt uit de branderkamer gedreven en komt op de bestrating. Op dat moment zou de lucht volgens Van Eijden nog minimaal tussen de 750 en 800 graden heet zijn. Het meeste onkruid zal daarbij door middel van uitdroging al het loodje leggen. De tweede bestrijding geschiedt door een metalen plaat, die door de hete lucht gloeiend

Theo van Eijden

heet is geworden. De uv-straling die hier vanaf komt, zorgt voor een tweede genadeslag voor het onkruid. De Weedsteam heeft echter nog een derde werking. In de schil die rond de branderkamer zit gebouwd, wordt constant een relatief kleine hoeveelheid water geïnjecteerd. Dit water verandert natuurlijk direct in stoom, die opnieuw zorgt voor het afdoden van het onkruid. Per uur wordt volgens de brochure slechts 20 liter water verbruikt. Een watertank van 200 liter betekent dat ook gedurende een normale werkdag geen water ingenomen hoeft te worden.

'We werken op basis van vertrouwen en frequent overleg'

Be social

Scan of ga naar:

www.Stad+Groen.nl/artikel.asp?id=41-6739

Hans Verhoeven

Eric Pladdet